

Lajos társulata játszott, — 1848 márc. 20-án. Idők multával különböző német és magyar társulatok nyernekek itt engedélyt, így 1857—58 telén Hetényi József és Molnár György társigazgatókat, 1861 január havában Futó János igazgatót hívják meg. 1867 nov. 9-től Lángh Boldizsár, 1873 jun. havában Némethy György, 1875 telén Krecsányi Ignác, 1876 dec. havában Geróffy Andor, 1877 jan. havában újra Geróffy Andor, okt. 6-tól Geró Jakab az igazgató. 1882 okt. 14-én Károlyi Lajos társulata kezdte meg a működést; őt felváltja 1883 pünkösd után Lászy Vilmos és ugyancsak ő játszik a következő év tavaszán is, jun. 7-én pedig a szegedi Nagy Vince-féle társulat vendégszerepelt itt, míg okt. 20-án újra Geróffy Andor vonult be a városba. 1885 május hava arról nevezetes, hogy megalakult a műkedvelők egyesülete; jun 3-tól Dancz Nina és Lajos tagjai játszanak 6 napon át, majd okt. 31-én Miklóssy Gyula színészei kezdtek játszani Szatmáron. — 1889-ben lebontják a színházat, majd máj. 18-án megtörtént az új színház alapkölététele, amelynek tervezője Vojtha Antal pápai építész. A színház a telekkel együtt közel 100 ezer frtba került, melyben elfér 800 néző. A felavatási ünnep 1892 jan. 14-én volt, műkedvelőkkel. A prologust Mát-ray Lajos szatmári ref. főgimn. tanár írta és Maróthy Margit, a Nemzeti Színház művésznője szavalta el. A „Szigetvári vártanuk” I. felvonása után Komócsy József alkalmi beköszöntője következett, melyet Sárközy Árpád mondott el, utána a „Felolvasónő” c. 2 felvonásos színmű következett, Feleky Miklós vendégfelfőléptével. — Az újabb időkben itt járt igazgatók: 1909 nov. Heves Béla, 1916 szept. Kiss Árpád, 1918 szept. 12-én Kovács Imre. Ez utóbbi társulatának tagjai: Halmos Mici, Mezei Jolán, Pogány Silvia, Mészáros Aranka, Szentmiklósi Piroska, Szántó Margit, Kónya Gizella, Mezei Teri, Uray Lili, P. Tordai Etel, Lázár Hilda, K. Szücs Irén, G. Horváth Nusi, R. Tóth József, Jakabffy Dezső, Rákosy Ferenc, Sziklai Miklós, Torday György, Kállay Sándor, Pethes Dezső, Baróthy Antal, László Ferenc, Kiss Lajos, Donáth Lajos karnagy,

Kresch Miklós, Gáliczky Kálmán és Ferenczi Lajos.

(Erődi Jenő)

Szathmáry Zoltán, író és hirlapíró, sz. 1872-ben, Debrecenben, megh. 1928. jul. 7.-én, u. o. Tanulmányai után ujságíró lett, majd vereseket és novellákat írt. Szendrey Mihálynál Kassán, Zilahy Gyulánál, Heltai Jenőnél és Márffy Károlynál mint irodalmi titkár működött a színházaknál. A debreceni színészetéről értékes monográfiákat írt. Szindarabjai: „Megtorlás”, dráma, e. e. Nagyváradon, 1899-ben (Kolozsvári szintársulat), „Szent hazugságok”, dramolett, e. e. 1900. Debrecen, „Enyingi Török Bálint”, tört. dráma (a debreceni Csokonai-Kör Telegdy-Kovács jutalmát nyerte), e. e. 1904. Debrecenben, Makó Lajosnál, „Csokonai szerelme”, szmü dalokkal 1 felv. e. e. 1910. nov. 16. Debrecenben. A debreceni Csokonai-színház előcsarnokából temették el.

Szatmár vármegye a Nemzeti Színházért. Szatmár vármegye 1811. márc. 11-ikén Nagykárolyban közgyűlést tartott, amelyen a magyar Nemzeti Színház megteremtésére gyűjtést eszközölt. Erről a következő jegyzőkönyvet állították ki: „Nem mulasztottuk el azon Hazafiui intézetnek elő mozdítását a' Megyénk rendezésénél is hathatósan ajánlani. A' mint-hogy ajánlásunknak nem kevés sikere lévén, már eddig is Nemzeti Theatrumnak fel-segállítására meg lehetős Summát szedtünk össze. Ezen Summának felszállítását, melynek szaporodását naponként reményljük, Nemzetes Kovács Sándor Első Al Jegyzőnkre bíztuk oly móddal, hogy a' mi össze gyűl Pesthre leendő fel-menetelig, azon Summát magához vévén, vigye fel és Mérey Sándor Urnak a' többi Tőke Summához minél jobb móddal leendő kaptcsolás végett adja által. Óhajtanánk, hogy ezen Hazafiui Intézetek már valahára teremhetnének ért Gyümölsöt és ezen már több ízben visszahanyatlott törekedés érhetne egyszer tőkélletes állandóságot.”

Szavalaról. A „ma” színészetének és kritikájának nincsen lebecsültebb szava